

Raadsvoorstel

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie'
2023-2026

Begrotingswijziging

Nee

Datum raadsvergadering

30 mei 2023

Portefeuillehouder

D.R. Polman

Organisatie onderdeel

Ontwikkeling Leefomgeving en
Economie

E-mail opsteller

valesca.van.den.bergh@
stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

+31346254411

Registratie nummer

241495

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

De mijlpalen en monitoringssystematiek uit het Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie' 2023 - 2026 vast te stellen.

Samenvatting

In Stichtse Vecht willen we een klimaatbestendige leefomgeving, een duurzame energievoorziening en we willen onze verantwoordelijkheid nemen als het gaat om de klimaatverandering. Dit staat in het Coalitieakkoord 2022-2026 van Stichtse Vecht. Ook wordt ons aan alle kanten duidelijk dat er een hoge urgentie uitgaat naar verduurzaming. Het onderwerp maakt een steeds sterker onderdeel uit van het maatschappelijk debat.

Op lokaal niveau moeten we invulling geven aan de klimaatdoelstellingen. Dit vraagt om het maken van scherpe keuzes in wat we wel en wat we niet doen. Dit doen wij in het Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie' 2023-2026. In dit programma staan de activiteiten opgenomen waar we ons de komende vier jaar (2023-2026) op richten in de energietransitie binnen de volgende hoofdthema's:

- A. Opwek
- B. Besparen - Verduurzamen
- C. Aardgasvrij
- D. Eigen organisatie

Met de oriëntatie op deze thema's brengen we focus aan, wat noodzakelijk is om slagkracht te organiseren en de komende jaren stappen te kunnen zetten in de energietransitie.

Bijlagen

1. Uitvoeringsprogramma Op weg naar Nieuwe Energie
2. Reactie per aanbeveling rekenkamerrapport

Doel en beoogd maatschappelijk effect

Met dit uitvoeringsprogramma geven we op lokaal niveau invulling aan de klimaatdoelstellingen. We gaan hier concreet mee aan de slag, wat bijdraagt aan de verduurzaming van de gemeente.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Belangrijke beleidsstukken die op het gebied van duurzaamheid zijn opgesteld zijn als volgt.

- *Beleidsplan Stichtse Vecht op weg naar Nieuwe energie (december 2020)*
In Stichtse Vecht willen we naar nieuwe energie. In het beleidsplan zetten we de route uit om deze ambitie te bereiken. 'Nieuwe energie' betekent dat de energievraag van inwoners, bedrijven en organisaties verminderd wordt en dat energie zoveel mogelijk duurzaam wordt opgewekt. De lokale opgave voor duurzame elektriciteit voor Stichtse Vecht in 2030 bedraagt ten minste 0,1 Terawattuur (TWh) en in 2040 0,2 TWh. In het beleidsplan staan de overkoepelende kaders en dit uitvoeringsprogramma de uitwerking met concrete acties en projecten.
- *Beleidskader Zonnevelden*
In december 2020 heeft de gemeenteraad het beleidskader zonnevelden en de bijbehorende kanskaart vastgesteld. Opgenomen is waar en onder welke voorwaarden zonnevelden kansrijk zijn. Het beleidskader is een belangrijk fundament voor de verdere uitwerking naar een uitvoeringsplan zonnevelden.
- *Transitievisie Warmte (warmtevisie)*
De warmtevisie is in januari 2022 vastgesteld. Het is een beleidsdocument dat een eerste richting geeft aan de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Er zijn eerste verkennende onderzoeken gedaan naar de mogelijkheden in wijken om aardgasvrij te worden. Het vervolg op de warmtevisie zijn een pilotproject aardgasvrij en een uitvoeringsprogramma dat in ontwikkeling is.

Naast de activiteiten binnen dit uitvoeringsprogramma wordt ook op andere plekken in de organisatie duurzaamheid opgepakt of is het verweven in andere beleidsplannen of programma's. Denk hierbij aan de woonvisie, het mobiliteitsbeleid of het programma economie. Op die manier wordt duurzaamheid steeds meer integraal onderdeel van het beleid in onze gemeente.

Argumenten

- We sluiten aan bij het Coalitieakkoord 2022-2026, waarin duurzaamheid een stevige plek inneemt en de hoge urgentie die dit onderwerp nu op alle fronten krijgt (klimaatakkoord, hoge gasprijzen, energiearmoede etc.). Met het uitvoeringsprogramma geven we op lokaal niveau invulling aan de klimaatdoelstellingen.
- In het uitvoeringsprogramma maken we keuzes in wat we wel en wat we niet doen voor 2023 - 2026. Dit geeft sturing aan onze werkzaamheden.

- Het uitvoeringsprogramma is een vervolg op het beleidsplan 'Stichtse Vecht Op weg naar nieuwe energie' (vastgesteld op 15 december 2020). Hierin is aangekondigd dat er een uitvoeringsprogramma aan komt.
- Duurzaamheid heeft een steeds hogere urgentie op de politieke agenda en er komen steeds meer middelen naar gemeenten toe. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de verdeling en inzet van de middelen voor de komende vier jaar.
- We geven opvolging aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek van 12 september 2022 en we leggen een basis voor de monitoring. De rekenkamer concludeert in dat het duurzaamheidsbeleid onvoldoende meetbaar is en dat informatie onvolledig is of niet aansluit bij de doelen van het klimaatbeleid. Dit vraagt om een daadkrachtig antwoord van de gemeente met een duidelijke rolopvatting en takenpakket voor de komende jaren, waar het uitvoeringsprogramma in voorziet. In de bijlagen gaan los in op de verschillende aanbevelingen.

Kanttekeningen

- De duurzaamheidsopgave is groot en er zijn ook grote bedragen mee gemoeid – hoge uitkeringen vanuit het rijk. Dit vergt veel capaciteit, sturing en een goede planning om middelen ook doelmatig weg te kunnen zetten. De uitkering van middelen is doorgaans niet goed te voorspellen. Onlangs is meer duidelijkheid gekomen over de middelen die in 2023 – 2025 voor Stichtse Vecht beschikbaar komen.
- Daarnaast is het werkveld in beweging, waarop we moeten kunnen inspelen. Sturing aan de voorkant en het aantrekken van externe deskundigheid en personeel zijn daarmee moeilijk te organiseren. In uitvoeringsprogramma is daarom voldoende speling ingebouwd om hierop te kunnen inspelen.
- De hoge urgentie op duurzaamheid heeft tot gevolg dat de markt overspannen is. Dit heeft consequenties voor het aantrekken van personeel en voor de concrete uitvoering van projecten. Dit kan vertraging opleveren in de uitvoering.
- Het uitwerkingsniveau van de monitoring blijft globaal, omdat niet alle gegevens (o.a. energieverbruik) voorhanden zijn. Bovendien heeft de gemeente niet op alle indicatoren invloed, waarmee het lastig te meten is of acties tot succesvolle effecten hebben geleid.

Communicatie

De focus in de communicatie/participatie op het uitvoeringsprogramma ligt met name bij maatschappelijke organisatie, ondernemers, omdat de uitvoering vooral samenhangt met de activiteiten waar zij mee bezig zijn. Op donderdag 2 februari is er een overlegtafel duurzaamheid geweest, waarbij een brede groep vertegenwoordigers aanwezig was van met name lokale organisaties die zich bezig houden met duurzaamheid. Zij hebben meegedacht over de thema's en input geleverd op het concept uitvoeringsprogramma.

Daarnaast is de input van de informatieve commissie van 24 januari 2023 meegenomen in dit uitvoeringsprogramma.

Inwoners zullen met name geïnteresseerd zijn in de afzonderlijke thema's, bijvoorbeeld 'besparen – verduurzamen'. Denk aan de lokale aanpak isolatieprogramma. De communicatieaanpak zal binnen de afzonderlijke thema's worden uitgewerkt (maatwerk per thema). Hierin zullen we bepalen waarover we communiceren en op welke wijze en of we bijvoorbeeld per wijk, kern of zelfs breder communiceren.

Financiën, risico's en indicatoren

Financiën

De uitvoering van activiteiten uit het uitvoeringsprogramma zullen gedekt worden uit enerzijds de eigen middelen en anderzijds de middelen die we ontvangen van het rijk via een algemene- of specifieke uitkeringen. Aanvullend zijn er incidenteel voor onderwerpen subsidiegelden beschikbaar.

De uitkeringen die we vanuit het rijk ontvangen zijn bedoeld voor de uitvoering van het Klimaatakkoord 2022 - 2030. Het rijk wil gemeenten hiermee kracht bij zetten met de voortzetting en uitvoering van hun klimaat- en energiebeleid.

Onlangs is voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) vastgesteld op 22 februari 2023. Op basis hiervan kan de gemeente een specifieke uitkering aanvragen (SPUK-gelden). Zodra de definitieve beschikkingen er zijn zullen de werkzaamheden gefaseerd worden opgeschaald en geïntensiveerd. Ook zullen de middelen worden begroot en zal de begrotingswijziging aan de gemeenteraad worden voorgelegd in de reguliere P&C cyclus of indien noodzakelijk een apart raadsvoorstel, refererend aan het uitvoeringsprogramma.

Ook beschikken we over specifieke uitkeringen, die nu al bestemd zijn voor een bepaald doel, bijvoorbeeld energiearmoede of de Erfgoed Deal.

Risico's

Een risico is dat we de middelen die we ontvangen vanuit het rijk, mede door de krapte in de markt (onvoldoende beschikbaar deskundig personeel) niet weggezet krijgen, waardoor we niet kunnen voldoen aan de gestelde voorwaarden en klimaatdoelstellingen.

Een ander risico is dat de middelen incidenteel zijn wat de mogelijkheid biedt om te werken aan een sterke basis. Vervolg geven aan activiteiten en het aanstellen van personeel zijn hiermee niet geborgd voor de toekomst.

Indicatoren

De voortgang van de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2023-2026 zal komende jaren bijgehouden en gemonitord worden,

zodat (bij)gestuurd kan worden waar nodig. In dit uitvoeringsprogramma is een basis gelegd voor indicatoren en waar mogelijk streefcijfers ten behoeve van de monitoring.

21 maart 2023

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

wnd. Gemeentesecretaris
drs. M.J.J. Rommers

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders

Raadsbesluit

Registratie nummer
241495

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie'
2023-2026

Begrotingswijziging

Nee

Datum raadsvergadering

30 mei 2023

Commissie

9 mei 2023

De raad van de gemeente Stichtse Vecht,

gelet op:

- het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 maart 2023;
- de bespreking in de commissie Fysiek Domein van 9 mei 2023;

Besluit

De mijlpalen en monitoringssystematiek uit het Uitvoeringsprogramma 'Op weg naar Nieuwe Energie' 2023 - 2026 vast te stellen.

30 mei 2023

Griffier
B. Espeldoorn-Bloemendal

Voorzitter
drs. A.J.H.T.H. Reinders

Origineel besluit is ondertekend